

▣ XV AIEJI ▣ **WORLD CONGRESS** ★ **CONGRÈS MONDIAL**

▣ III ESTATAL ▣ **CONGRÉS DE L'EDUCADOR SOCIAL** ★ **CONGRESO DEL EDUCADOR SOCIAL**

BARCELONA - 6-9 JUNY 2001

ESPAI DE PARTICIPACIÓ II PROMOCIÓ DE COL·LEGIS PROFESSIONALS

**Coordinador, José García,
Professor de la diplomatura d'Educació Social,
Universitat de Castella-La Manxa**

AMB EL SUPORT DE:

**Diputació
Barcelona**
xarxa de municipis

*Barcelona,
la ciutat de les persones*
Ajuntament de Barcelona

Socrates

AMB EL PATROCINI DE:

EDUCACIÓ SOCIAL, UN REPTE DE TOTS

**José García Molina,
Vicesecretari Cap d'Estudis
Diplomatura d'Educació Social
C.E.U. Talavera de la Reina (TOLEDO)
Universitat de Castella- La Manxa**

La diplomatura d'Educació Social comença a impartir-se a Castella-La Manxa, concretament al Campus de Talavera de la Reina, el curs 1998-99. Des del primer moment s'obren diversos fronts que són motiu de moltes hores de feina, preocupació i fins i tot conflicte per als docents que ens fem càrrec d' "arrossegar aquest carro cap endavant".

- La falta de tradició pedagògica, d'estudis específics¹ ha repercutit directament en una deficient professionalització dels educadors (no en persones concretes, sinó com a col·lectiu). Això ha afavorit que la immensa majoria dels professionals en actiu provinguin d'altres titulacions, especialment de treball social, encara que també de psicologia, auxiliars de clínica, etc.
- La consolidació de la diplomatura de treball social, així com del col·lectiu professional va haver de "donar moltes explicacions" sobre què era l'educació social, en què es diferenciava, i creà una certa conflictivitat. Els treballadors socials vivien el nostre naixement com un intrusisme. El fet de no haver de mesurar-se amb ningú, ni en sabers ni en llocs de treball, havia generat un assentament i una acceptació del col·lectiu a la regió. Nosaltres... uns veritables desconeguts.
- L'associació professional d'educadors socials (APESCAM) compta en aquest moment amb 11 socis. El poder de convocatòria és descoratjador.

Des d'aquest moment sabem que hi ha molta feina per fer, si volem que l'educació social es comenci a conèixer i a reconèixer com a professió i com a estudis de nova creació. Aquests lemes infantils que ens van acompanyar a la infància: "sol no, però amb amics pots" recuperen ara tot el sentit i el treball en xarxa es converteix en una prioritat. Treballar en xarxa significa tenir objectius comuns, compartir informacions i estratègies del treball, i, a més, desenvolupar la tasca des de les competències i funcions específiques de cada lloc. Per això, la Universitat firma un conveni de col·laboració amb APESCAM on ens comprometem a realitzar projectes d'investigació i formació conjunts, enviar alumnes en pràctiques amb la idea que es formin i col·laborin en la difusió tant de l'Associació com de la Diplomatura i una altra sèrie d'actuacions que comencin a encaminar-se cap a la consolidació de la

¹ A la Universitat de Castella- La Manxa no s'imparteixen les llicenciatures de Psicologia ni Pedagogia. El curs 98-99 s'inicia el segon cicle de Psicopedagogia.

professió en la Comunitat Autònoma, i en últim lloc la consecució del col·legi i l'obertura del procés d'habilitacions i homologacions.

La llista de col·laboracions és immensa, però crec que val la pena ressaltar-ne algunes:

- Projecte "Educació Social: un repte de tots". Projecte de realització de 4 cintes de vídeo on es presenta una panoràmica general de la Diplomatura, la realitat a nivell estatal del Col·legi, les associacions professionals, empreses, cooperatives d'iniciativa social i projectes innovadors (en els tres àmbits de l'educació social). Dirigit per José García Molina i elaborat per Gabriel Gómez Rollón (alumne de la diplomatura vinculat en aquest projecte com a pràctiques)
- Projecte de quatre alumnes en pràctiques a APESCAM. Creació d'una revista d'Educació Social que vincula informacions de l'Associació, articles de divulgació i formatius, informació sobre cursos, materials de consulta, etc. I, a punt de caramel una pàgina Web que unifica els interessos de les tres institucions (PESCAM, ADEYES i Diplomatura)
- Participació de professors del CEU en totes les Trobades i Jornades formatives promogudes per APESCAM. Participació de membres de la Junta d'APESCAM a xerrades, conferències i cursos de lliure configuració organitzats per la Universitat. Els estudiants comencen a entendre que hi ha un front comú... i s'hi van afegint.
- "Creació pactada" entre Universitat, APESCAM i Estudiants d'ADEYES (Associació d'estudiants i diplomats d'educació social) per coordinar-se amb APESCAM i accelerar, en la mesura del possible, els tràmits per la consecució del Col·legi... No sé si les meves dades són molt fiables però en aquests anys el nombre de socis d'APESCAM arriba als 100, als quals s'han de sumar els estudiants associats... No està malament per Castella- La Manxa.
- I és que, a més d'estar ocupats i preocupats per l'educació social, ens hem fet amics i això... facilita molt la proximitat en una regió tan extensa (*iiiAncha es Castilla!!!*)
- A més, des de la Universitat s'han mantingut trobades amb polítics, treballadors socials i altres interessats/ afectats per anar delimitant el camp, els àmbits i les funcions de l'educació social els nostres dies. D'aquestes trobades han nascut alguns documents, articles, propostes, etc. que lluny de suposar un tancament, han obert la porta a més feina... És que no parem!!!

Des d'aquí us animo a intentar que en les vostres comunitats s'estableixi aquesta feina en xarxa. No és voluntat només d'un de sol, sinó ganes de coordinar-se i de treballar. L'educació social és un repte de tots: professors, professionals i estudiants. Cal la participació i la implicació de, com a mínim, un membre de cada lloc. El temps i la feina fan que la gent es vagi afegint

(encara que sempre siguem menys del que seria aconsellable). Crec que així ho hem entès a Castella- La Manxa. Els resultats i nivell de satisfacció d'aquells que estem ficats en aquest vaixell és alt i això motiva a continuar endavant... Apa, que queda molt per a fer, però tot això que tenim de guanyat!

Gràcies i som-hi!

TREBALLAR DES DEL COL·LEGI

**Marta Fité,
Psicòloga i educadora d'atenció primària
Ajuntament de Barcelona**

La meva intenció en aquesta taula no és parlar-vos com a representant del Col·legi d'Educadores i Educadors socials de Catalunya (CEESC), tal i com se m'ha encarregat, sinó com a professional col·legiada, des d'on estic col·laborant activament en diversos espais.

En el Grup d'Atenció Primària:

- Presidint en aquest moment les IV Jornades d'Atenció Primària que es realitzen conjuntament entre el Col·legi de Psicòlegs, d'Assistents Socials i d'Educadors Socials i en els quals participen al voltant d'uns cinc-cents professionals.
- Treballant conjuntament amb la Universitat de Barcelona en la celebració de les Jornades d'Educadors d'Atenció Primària. Encara que es van realitzar l'any passat, actualment estem avaluant i preparant la publicació del llibre, com els continguts i les conclusions que vam obtenir conjuntament entre el professorat de la diplomatura d'educació social i altres professors.

Us explico tot això per mostrar-vos en què pot participar un o una col·legiada i tot allò que el col·legi li pot aportar.

Està establert per llei quines són les funcions dels col·legis professionals, però al marge d'aquestes funcions i a la vegada també coincidint amb alguna d'elles, voldria compartir allò que crec que ens aporta el col·legi professional:

- Un espai de trobada, on compartir opinions,
- experiències, anàlisis, hipòtesis que t'ajuden a créixer professionalment.
- Una plataforma des de la qual pots: crear, impulsar,
- idear altres maneres de fer, altres metodologies i compartir-les en forma de jornades, debats, activitats diverses, en les quals el Col·legi et recolza i dona suport per dur-les a terme.
- Credibilitat i respecte a la professió.
- La possibilitat de fer arribar a les administracions que tenen competències en l'àmbit social, l'opinió dels professionals.

I segurament moltes més.

D'altra banda, també és cert que alguns dels beneficis que obtenim, els teníem quan érem una associació professional, encara que de manera diferent, ja que la representació institucional no és la mateixa, perquè les

administracions no reconeixen la professió de la mateixa manera, i és així encara que no ens agradi.

Sé que la creació del Col·legi ha estat un esforç molt important de pocs per a molts, des d'aquí m'agradaria donar-los les gràcies a tots i animar als qui estiguin en el procés en els diferents llocs de l'estat espanyol. Val la pena.

Gràcies.

ESTUDIANTS I COL·LEGI

**Eneida Aranzábal,
Estudiant d'Educació Social,
Universitat d'Euskadi**

1. IDEES QUE CONSIDEREM IMPORTANTES EN RELACIÓ AMB EL COL·LEGI

La creació del Col·legi Professional d'Educadors/es Socials, dóna identitat al professional educador/a social. Identitat que es manifesta de dues maneres:

- Marcant els límits-fronteres del col·lectiu professional d'educadors respecte la resta dels col·lectius professionals: identitat cap enfora- exterior.
- Donant identitat als mateixos educadors/es en definir i especificar de manera clara les seves competències com a professionals: identitat cap endins- interior.

El Col·legi Professional comporta dins del col·lectiu d'educadores i educadors, la gestió d'un sentiment de pertinença imprescindible en qualsevol professió. Aquest "sentir-se part de", inspira seguretat, confiança a l'educador en la seva faceta professional.

L'existència d'un Col·legi Professional significa ja un reconeixement públic de l'existència d'un col·lectiu professional amb determinades funcions al servei de la societat. Aquest reconeixement públic comportaria que moltes organitzacions públiques i privades ens tinguessin en compte com a professionals aptes i que no menys tinguin la nostra competència (un exemple suficientment contrastat és el d'un nombre considerable d'anuncis de molts Ajuntaments demanant educadores i educadors familiars. El requisit mínim exigint és el graduat escolar)

El Col·legi Professional implica la creació d'un Codi Deontològic, fet que suposa un gran conjunt d'avantatges i oportunitats per al col·lectiu professional:

- El Col·legi Professional, en tenir un Codi Deontològic, serveix d'orientador per a l'educadora i l'educador en la seva faceta professional.
- A la vegada ens donaria un recolzament jurídic necessari, corporatiu.
- El Codi Deontològic suposa a la vegada una forma d'autocontrol dels propis educadors. La nostra funció ja no seria, per tant, tan

ambigua, si ens guiéssim per les responsabilitats i obligacions recollides en el codi.

2. LA SITUACIÓ DE L'ALUMNAT RESPECTE EL COL·LEGI PROFESSIONAL

És imprescindible que en tot el procés de creació i desenvolupament del Col·legi Professional, es tingui en compte l'opinió de l'alumnat, des del moment que aquest és el futur col·lectiu d'educadores i educadors socials en actiu.

Considerem, a la vegada, que existeix en general una gran desinformació i desconeixement per part de l'alumnat d'educació social sobre el tema de la col·legiació, desconeixent fins i tot l'existència de comissions de treball on participin estudiants.

La labor de les Associacions Professionals és fonamental, ja que miren de crear nexes d'unió entre el col·lectiu professional i el Col·lectiu universitari.

SÍNTESI DE CONCLUSIONS

Punts de debat	<ul style="list-style-type: none"> • Donar a conèixer què és i per a què serveix el Col·legi des del punt de vista del col·legiat. • Visió crítica dels alumnes en relació amb el Col·legi i les Associacions Professionals. • Modalitat d'articulació d'una feina en xarxa entre Associació Professional, estudiants i Universitat.
Punts de discussió	<ul style="list-style-type: none"> • Manca d'informació cap als estudiants. • Manca d'implicació en la coordinació entre estudiants i Col·legis/Associacions. • Expectatives d'uns col·lectius respecte els altres.
Punts d'acord	<ul style="list-style-type: none"> • Des de les funcions dels diferents llocs, sumar la producció als objectius comuns: • Millorar l'atenció de les persones. • Consolidar la professió • Buscar llocs d'articulació de coneixements, tant propis com comuns
Conclusions	<ul style="list-style-type: none"> • Necessitat de treball en xarxa que passa per: <ul style="list-style-type: none"> - Participació individual que tendeix a col·lectivitzar-se - Responsabilitat "Si ha de passar alguna cosa, els interessats són els qui ho han de fer."
Objectiu on s'emmarca	<ul style="list-style-type: none"> • Promoure llocs de trobada per a reforçar les organitzacions representatives.
Accions	<ul style="list-style-type: none"> • Les Associacions o Col·legis han d'assessorar tant Administracions com Universitats sobre: <ul style="list-style-type: none"> - Adequació dels plans d'estudi a la realitat de la professió. - Assessorament tècnic. • Es demana als alumnes l'associacionisme i la participació activa en Associacions, Col·legis i Universitat. • Cal crear espais de reflexió i posada en comú de continguts, objectius.

Aquest projecte s'ha dut a terme amb el recolzament de la Comunitat Europea.

El contingut d'aquest projecte no reflecteix necessàriament les opinions de la Comunitat Europea, ni implica cap responsabilitat per part seva.